

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 4

[4113]-101

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2012

LANGUAGE SKILLS FOR MEDIA

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Write an autobiography (around 250-300 words) of **any one** of the following : **[10]**

- (a) Politician
- (b) Social Activist

Q.2) (A) Translate **one** of the following passages into Marathi or Hindi : **[05]**

(Students who don't know Hindi and Marathi should paraphrase both passages in own words.)

Patiala : Its a phone-a-friend Puneet Bansal could do without. Ever since Amitabh Bachchan was asked for his phone number on the Kaun Banega Crorepati show on Monday and he obliged, Bansal has been bombarded with calls and messages.

Bansal's mobile started ringing as soon as Bachchan gave out the first 9 digits of the number. Bansal claimed, so far he had received around 10,000 calls from the US, UK, Hong Kong and Thailand alone. He has also had callers from Pune, Lucknow, Mumbai, Delhi and Ahmedabad. During a 25 minute chat with TOI on Friday, Bansal got 98 missed calls.

Bansal sent a legal notice to Big B and KBC on Friday. "Initially I was at a loss to understand what was happening. But when around 1 pm on September 12, a caller told me that he wanted to talk to Amitabh Bachchan and the Big B had revealed this number during KBC, I understood," said Bansal.

OR

Islamabad : A group of about 40 Pakistani boys who strayed into Afghanistan during a picnic to celebrate Eid have been kidnapped by Taliban Militants, raising fear that they could be turned into suicide bombers.

The children from the age group 12-18 are from the restive Bajaur tribal region and were kidnapped on Thursday when they crossed over into Afghanistan's Eastern Kunar province, TV Channels quoted an official as saying. A Pakistan army official said deputy chief of Tehreek-e-Taliban Pakistan, Maulvi Faqir, who belonged to Bajaur, is now operating from Kunar.

Bajaur has the dubious distinction of producing Pakistan's first group of female suicide bombers, who have been in action in the recent past. A 'jirga' or council of tribal elders, have been sent to Afghanistan to seek their release, the official said.

(B) Translate **one** of the following passages into English : **[05]**

दिल्ली : महागाईचा भडका उडाला असेलही; पण सरकार म्हणते की, शहरातील व्यक्ती ख्रिशात ३२ रुपये असले की, एक दिवस आरामात जगू शकते. तर ग्रामीण भागात केवळ २६ रुपयांतच सगळे भागते.

सध्या महागाईने सर्वसामान्यांचे जगणे कठीण केले आहे. शहरात एका व्यक्तिला एक वेळ पोटाची खळगी भरण्यासाठी किमान ४० रुपये खर्च करावे लागतात. अर्थात् त्यामुळेही खळगी पूर्ण भरतेच असे नाही. पण याचा केंद्र सरकारला पत्ताच नाही आणि केंद्रीय नियोजन आयोगाला जाणीव नाही. त्यामुळेच शहरात ख्रिशात ३२ रुपये असणारी आणि ग्रामीण भागात २६ रुपये असणारी व्यक्ती आता 'गरीब' असणार नाही. दारिद्र्यरेषेची व्याख्या करणाऱ्या नियोजन मंडळातील अर्थतज्ज्ञानी गरीबांना खाण्याचे प्रमाणही आखून दिले आहे. मंडळाच्या वतीने सर्वोच्च न्यायालयात तसा अहवालच देण्यात आला आहे.

आजच्या घडीला मुंबई, दिल्ली, बंगळूर किंवा चेन्नई यासारख्या शहरातील चार माणसांच्या कुटुंबाने महिन्याला ३,८६० रुपये म्हणजेच प्रत्येकी ९६५ रुपये खर्च केले की, त्यांना गरीब मानता येणार नाही. ग्रामीण भागात हीच मर्यादा महिना ७८१ रुपये आहे. यापेक्षा जास्त खर्च करणाऱ्यांना दारिद्र्यरेषेखालील लोकांसाठी असलेल्या योजनांचा लाभ घेता येणार नाही. ही रक्कम केवळ

खाण्यापिण्याकरिता नाही, तर या रकमेत घराचे व्याज, औषधे, कपडे, कामाच्या ठिकाणी जाण्यासाठी लागणारा प्रवासखर्च हेही भागवायचे आहे.

OR

लंडन : आप इस पर यकीन करे या नहीं लेकिन ब्रिटेन में एक वैज्ञानिक ने एक ऐसा माइक्रोवेव बनाने का दावा किया है जो संतरे के छिलके को तेल में बदल देता है ।

युनिवर्सिटी ऑफ यार्क के प्रोफेसर जेम्स क्लार्क ने कहा कि यह उच्च शक्ति वाला मायक्रोवेव फल के छिलके के अणुओं को तोड़कर गैस पैदा करता है । जिसे एकत्र करके तरल पदार्थ में बदला जा सकता है । इन अमूल्य गैसों का इस्तेमाल बाद में तेल, प्लास्टिक, रसायन तथा इंधन बनाने आदि में किया जा सकता है । क्लार्क के अनुसार, माइक्रोवेव विधि का इस्तेमाल विभिन्न प्रकार के पौधों के कचरे से इंधन या अन्य इसी प्रकार के उत्पाद बनाने में किया जा सकता है ।

इनमें भूसी, अखरोट के छिलके, सेब का छिलका, कॉफी या धान की भूसी भी इस्तेमाल की जा सकती है । दुनिया में सब से बड़ा संतरा उत्पादक देश ब्राजिल है और ज्यूस निकालने के बाद सालाना ८० लाख टन कचरा बनता है । ऐसे में इसका बेहतर इस्तेमाल इस माइक्रोवेव के जरिये किया जा सकता है ।

Q.3) (A) Write a letter to your Bank, requesting for allotment of a Locker. **[05]**

(B) Do as directed : **[10]**

(a) Add one prefix and one suffix to the word :

Comfort

(b) Write synonyms : (only one word)

(i) Expense

(ii) Lunatic

(c) Write antonyms : (only one word)

(i) Rare

(ii) Delay

- (d) Make sentences using each **or** both the words in one sentence :
Stationary/Stationery
- (e) Write the US spelling :
(i) Labour
(ii) Quarrelled
- (C) (a) Separate subject and predicate : **[05]**
A sick room should be well aired.
- (b) Change from Active Voice into Passive Voice :
The peon opened the gate.
- (c) Use correct tense of the verb :
They _____ unusual intelligence.
[to display]
- (d) Use correct conjunction :
We tried to solve the problem, _____ we knew the outcome.
[although, in case]
- (e) Insert proper punctuation :
Danger Keep out
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 4

[4113]-101

मराठी रूपांतर

माध्यमांसाठी भाषाकौशल्य

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर आत्मकथनात्मक लेख लिहा : (सुमारे २५० ते ३०० शब्द) [10]

- (अ) राजकारणी व्यक्ती
(ब) सामाजिक आंदोलनकर्ता

प्र.2) (अ) पुढीलपैकी एका उताऱ्याचे इंग्रजीत भाषांतर करा : [05]

पुणे : पुणे महापालिकेच्या नव्या हॉर्डिंग धोरणासंदर्भात नियमानुसार हरकती आणि सूचना मागवल्या जातील. राज्य सरकारची संमती घेऊनच ते धोरण अमलात आणले जाईल, असे पुणे महापालिकेतर्फे उच्च न्यायालयात सांगण्यात आले. त्यानंतर खंडपीठाने यासंदर्भातील सर्व याचिका निकाली काढल्या.

पुणे असोसियेशन ऑफ स्मॉल हॉर्डिंग अॅडव्हर्टायझर आणि अन्य संघटनांनी याचिका केल्या होत्या. त्या सर्व याचिकांची एकत्रित सुनावणी झाली. त्यावेळी पुणे महापालिकेतर्फे वकिलांनी प्रतिज्ञापत्र सादर केले. महापालिकेने २०१०-११ साठी नवे हॉर्डिंग धोरण प्रसिद्ध केले होते. मात्र राज्य सरकारने मागच्या महिन्यातच ते धोरण तहकूब केले होते. त्यानंतर महापालिकेने नवा ठराव संमत करून यासंदर्भात कायदानुसार योग्य ती कार्यवाही पूर्ण करण्याचा, म्हणजेच हरकती आणि सूचना मागवण्याचा निर्णय घेतला होता.

महापालिका सध्या नव्या धोरणानुसार कोणताही अंतिम निर्णय घेणार नाही, तसेच त्याची अमलबजावणीही करणार नाही, असे महापालिकेने प्रतिज्ञापत्रात

म्हटले आहे. ही प्रक्रिया राज्य सरकारच्या अंतिम मंजूरीच्या अधीन राहिल, असेही महापालिकेने न्यायालयात मान्य केले आहे.

किंवा

वन-डेची लोकप्रियता वाढवण्यासाठी सचिन तेंडूलकरने सूचवलेल्या पंचवीस षटकांच्या चार डावांच्या प्रस्तावाला आयसीसीने अक्षरशः वाटाण्याच्या अक्षता लावल्या. या क्रिकेट प्रकारात बदल करण्याची कोणतीही आवश्यकता नाही, असे आयसीसीचे सीईओ हरून लॉर्गट यांनी स्पष्ट केले.

ऑस्ट्रेलियात स्थानिक वन-डे स्पर्धेत पंचवीस षटकांचे चार डाव खेळवले जात आहेत. ते पाहून सचिन प्रभावित झाला आहे. त्यानंतर त्याने आयसीसीपुढे प्रस्ताव ठेवला. “या प्रस्तावावर सचिनशी आपले बोलणे झाले आहे. पण त्याच दरम्यान वर्ल्ड कप सुपर हीट ठरल्याने सध्याच्या वन-डेची लोकप्रियता कमी झाली असे जाणवले. त्यामुळे सध्यातरी काही क्रांतीकारी बदल करावेत असे आयसीसीला वाटले नाही,” असे लॉर्गट यांनी सांगितले.

दरम्यान, लसिथ मलिंगा, राहुल द्रविड, शेन वॉर्न यांनी सचिनच्या प्रस्तावाला पाठिंबा दिला. सामन्यात दोन्ही संघांना संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी व सामन्यातील चुरस वाढवण्यासाठी सचिनने सूचवलेली पद्धती उपयोगी ठरेल, असे या तिघांनीही म्हटले आहे. गोलंदाजांना सध्या पेक्षा अधिक संधी मिळणार असल्याने गोलंदाजाकडून या प्रस्तावाचे स्वागत होत आहे.

(ब) पुढीलपैकी एका उतान्याचे मराठीत भाषांतर करा :

[05]

Patiala : Its a phone-a-friend Puneet Bansal could do without. Ever since Amitabh Bachchan was asked for his phone number on the Kaun Banega Crorepati show on Monday and he obliged, Bansal has been bombarded with calls and messages.

Bansal's mobile started ringing as soon as Bachchan gave out the first 9 digits of the number. Bansal claimed, so far he had received around 10,000 calls from the US, UK, Hong Kong and Thailand alone. He has also had callers from Pune, Lucknow, Mumbai, Delhi and Ahmedabad. During a 25 minute chat with TOI on Friday, Bansal got 98 missed calls.

Bansal sent a legal notice to Big B and KBC on Friday. “Initially I was at a loss to understand what was happening. But when around 1 pm on September 12, a caller told me that he wanted to talk to Amitabh Bachchan and the Big B had revealed this number during KBC, I understood,” said Bansal.

OR

Islamabad : A group of about 40 Pakistani boys who strayed into Afghanistan during a picnic to celebrate Eid have been kidnapped by Taliban Militants, raising fear that they could be turned into suicide bombers.

The children from the age group 12-18 are from the restive Bajaur tribal region and were kidnapped on Thursday when they crossed over into Afghanistan’s Eastern Kunar province, TV Channels quoted an official as saying. A Pakistan army official said deputy chief of Tehreek-e-Taliban Pakistan, Maulvi Faqir, who belonged to Bajaur, is now operating from Kunar.

Bajaur has the dubious distinction of producing Pakistan’s first group of female suicide bombers, who have been in action in the recent past. A ‘jirga’ or council of tribal elders, have been sent to Afghanistan to seek their release, the official said.

- प्र.3) (अ) तुमच्या बँकेला तुम्हाला लॉकर उपलब्ध करून देण्याचे विनंतीपत्र लिहा. [05]
- (ब) पुढील सूचनांनुसार उत्तरे लिहा : [10]
- (अ) पुढील शब्दांचा वाक्यांत उपयोग करा :
- (i) निष्काळजी
- (ii) काळजीवाहू
- (ब) पुढील वाक्य योग्य रीतीने पुन्हा लिहा :
- या खर्चात अतिरिक्त उतारुंवरील करांपासून मिळालेल्या जादा रकमा समाविष्ट आहेत.
- (क) पुढील वाक्यांतील अधोरेखित शब्दांचा अर्थ सांगा :
- (i) शंभरांना आपण पाच अधिक आहोत.
- (ii) करंड्यातले कूंकू अधिक झाले.

(ड) पुढील वाक्यांतील अधोरेखित शब्दप्रयोगांच्या ऐवजी त्याच अर्थाचा दुसरा शब्दप्रयोग योजून वाक्ये पुन्हा लिहा :

(i) 'टू जी' प्रकरणी प्रणव मुखर्जीनी चिदंबरम् यांच्यावर थेट ठपका ठेवला.

(ii) सचिनच्या प्रस्तावाला आयसीसीने वाटाण्याच्या अक्षता लावल्या.

(इ) पुढील शब्दांना समानार्थी असा शब्द देण्यासाठी 'लीन' या शब्दाला योग्य उपसर्ग जोडा :

(i) मिसळून जाणे

(ii) गंगु होणे

(क) पुढील शब्द शुद्ध रूपात लिहा :

[05]

द्वीपक्षीय, नाकबंदी, मुद्सदी, नियमवली, मुळभूत

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 4]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-102

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2012

NEWS REPORTING AND WRITING (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss importance of Objectivity in News Reporting. [10]

OR

Q.1) Explain various Beats and their Changing Nature. [10]

Q.2) What care should be taken while reporting a Political Agitation and its fallout ? [10]

OR

Q.2) Explain functions of the Chief Reporter. [10]

Q.3) Explain Basic Tools of Information Gathering. [10]

OR

Q.3) Discuss changing trends in News Writing [10]

Q.4) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Precision in Reporting
- (b) 5 Ws and 1 H
- (c) Qualities of a Reporter
- (d) Reference Library

[4113]-102/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 4]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-102

मराठी रूपांतर

वृत्तसंकलन व लेखन (१)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) वार्ताकन करताना वस्तुनिष्ठतेला महत्त्व दिले जाते. याविषयी चर्चा करा. [10]

किंवा

प्र.1) बातम्यांची विविध कार्यक्षेत्रे (बीट) आणि त्यांचे बदलते स्वरूप याविषयी चर्चा करा. [10]

प्र.2) एखाद्या राजकीय आंदोलनाचे वार्ताकन करताना कोणती दक्षता घ्यावी, हे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्र.2) मुख्य वार्ताहराच्या कामाचे स्वरूप काय असते, हे स्पष्ट करा. [10]

प्र.3) माहिती गोळा करण्याची तंत्रे कोणती, हे स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्र.3) बातमी अथवा वृत्तलेखनाचे स्वरूप वेगाने बदलते आहे. या बदलांची चर्चा करा. [10]

प्र.4) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

- (अ) बातमीतील अचूकता
- (ब) बातमीतील सहा 'क'कार
- (क) बातमीदाराची गुणवैशिष्ट्ये
- (ड) संदर्भ ग्रंथालयाचे महत्त्व

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-103

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2012

NEWS EDITING (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) “A Sub-editor must edit a copy with its final display and layout in view.” Elucidate with reference to the role and functions of a Sub-editor. What changes, if any, has the Sub-editor’s role undergone with technological advance ? **[15]**

OR

Q.1) Discuss role of the Editor as a Policy-maker and Keeper of the Public Conscience. **[15]**

Q.2) What are the new tools of Page Layout ? How they are used in Pagemaking ? **[10]**

OR

Q.2) Discuss how Pagemaking on Computer has changed the concept and practices of Layout of a Newspaper ? **[10]**

Q.3) Write short notes : (Any Three)

[15]

- (a) Use of Stylebook
  - (b) Photo Editing and Caption Writing
  - (c) Avoiding Cliche
  - (d) Types of Layouts
  - (e) Types and Functions of Headlines
  - (f) Developing Story
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-103

मराठी रूपांतर

वृत्त संपादन (१)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :

- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे.
- (२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) “उप-संपादकाने बातमीची अंतिम मांडणी लक्षात घेऊनच बातमी संपादित केली पाहिजे.” उप-संपादकाची भूमिका आणि कार्य या संदर्भात हे विधान स्पष्ट करा. तांत्रिक प्रगतीबरोबर उप-संपादकाच्या कामात काही बदल झाले आहेत का ? असल्यास काणते ?

[15]

किंवा

प्र.1) ‘धोरणांचा शिल्पकार’ आणि ‘सार्वजनिक सद्सद् विवेकाचा पहारेकरी’ या नात्याने संपादकाच्या कामगिरीची चर्चा करा.

[15]

प्र.2) पानाच्या मांडणीची नवी साधने कोणती ? पानाच्या प्रत्यक्ष मांडणीत त्यांचा वापर कसा केला जातो ?

[10]

किंवा

प्र.2) संगणकावरील पानांच्या मांडणीमुळे वृत्तपत्राच्या सजावटीसंबंधीच्या संकल्पना आणि प्रत्यक्ष व्यवहारात कसा बदल झाला आहे, ते सांगा.

[10]

[4113]-103

3

P.T.O.

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही तीन)

[15]

- (अ) शैलीपुस्तिकेचा वापर
  - (ब) छायाचित्रांचे संपादन आणि छायाचित्राखालील ओळींचे लेखन
  - (क) झिजलेले शब्द टाळणे
  - (ड) मांडणीचे प्रकार
  - (इ) मथळ्यांचे प्रकार आणि कार्ये
  - (फ) विकसित होत जाणारे वृत्त
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 4]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-104

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2012

FEATURE WRITING (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) What is the difference in the Language of News Reports, News Features and Literary Pieces ? **[10]**

OR

Q.1) Write a Personality Profile (feature) of your favourite Sportsperson or a Political Leader in two hundred words. **[10]**

Q.2) “News Reports often lay the base for features.” Explain giving two examples of News Reports, which you have read in the last one month and which could have been converted into features. **[10]**

Q.3) In the background of forthcoming Municipal Elections, you have to interview a leader of the ruling party. Write questions you may ask him. **[10]**

Q.4) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Leads of News Feature

(b) Lifestyle Features

(c) Vox Pop

(d) Book Review

[4113]-104/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 4]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-104

मराठी रूपांतर

वृत्तलेख लेखन (१)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) बातम्या, वृत्तलेख आणि साहित्यिक लेखन यांच्या भाषेतील फरक काय ? [10]

किंवा

प्र.1) तुमचा आवडता खेळाडू किंवा राजकीय नेत्याविषयी समकालीन संदर्भात दोनशे शब्दांत व्यक्तिमत्त्वावर आधारित वृत्तलेख लिहा. [10]

प्र.2) “बातम्यांमध्ये अनेक वेळा वृत्तलेखासाठी आधार सापडतो.” या विधानाचे स्पष्टीकरण करा. गेल्या महिन्याभरात तुम्ही वाचलेल्या दोन बातम्यांचे वृत्तलेखात कसे रूपांतरण होऊ शकते, हे स्पष्ट करा. [10]

प्र.3) महापालिकेच्या आगामी निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर तुम्हाला सत्ताधारी पक्षाच्या नेत्याची मुलाखत घ्यायची आहे, अशी कल्पना करा. त्यासाठीचे संभाव्य प्रश्न लिहा. [10]

प्र.4) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) वृत्तलेखाचे अग्रभाग

(ब) जीवनशैलीविषयक लेख

(क) सामान्यांच्या मुलाखती (व्हॉक्स पॉप)

(ड) पुस्तक परीक्षण

[4113]-104/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 5]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-105

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2012

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES (I)

(Semester Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Q.1) Discuss contribution of Bhakti Movement in shaping Social Fabric of Maharashtra. **[15]**

OR

Q.1) Explain role of Saints like Dyaneshwar, Tukaram and other Saints in Social Reformation of Maharashtra. **[15]**

Q.2) What are the reasons of Fall of Maratha Empire. **[15]**

OR

Q.2) The Battle of Panipat has its own importance in history of Maharashtra as well as Indian State Affairs. Discuss. **[15]**

Q.3) Explain role played by Social Reforms in Maharashtra. **[15]**

OR

Q.3) Explain importance of role played by Revolutionaries of Maharashtra in India's Freedom Struggle. **[15]**

Q.4) After formation of Maharashtra as separate State, regional imbalances still exist. Explain. **[15]**

OR

Q.4) Explain importance of Regional Political Parties in Maharashtra. **[15]**

[4113]-105

1

[P.T.O.

Q.5) Write short notes : (Any Four)

[20]

- (a) Vidya Balan
  - (b) Akhilesh Yadav's success story in UP Assembly Elections
  - (c) Success of Kolavari di Song
  - (d) Indo-Pak Relations
  - (e) Poverty Line Criteria
  - (f) Results of Municipal Corporation Elections in Maharashtra
  - (g) Vinod Mehta
  - (h) Akash Tablet
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 5]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-105

मराठी रूपांतर

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

प्र.1) महाराष्ट्राच्या सामाजिक घडणीत भक्ती चळवळीचे योगदान स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) संत ज्ञानेश्वर, तुकाराम व इतर संतांनी महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांमध्ये पार पाडलेल्या भूमिकेबाबत चर्चा करा. [15]

प्र.2) मराठ्यांच्या साम्राज्याचे पतन होण्याची कारणे स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) पानिपतच्या लढाईचे महाराष्ट्राच्या इतिहासात तसेच राष्ट्रीय पातळीवर वेगळे महत्त्व आहे, त्याबाबत चर्चा करा. [15]

प्र.3) समाजसुधारकांनी महाराष्ट्राच्या जडणघडणीत पार पाडलेल्या भूमिकेचे महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.3) भारताच्या स्वातंत्र्य लढ्यात महाराष्ट्रातील क्रांतिकारकांनी पार पाडलेल्या कामगिरीचा आढावा घ्या. [15]

प्र.4) स्वतंत्र महाराष्ट्राची निर्मिती होऊनही प्रादेशिक असमतोल कायम आहे. या विधानावर चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.4) महाराष्ट्रातील प्रादेशिक पक्षांचे महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

[4113]-105

3

[P.T.O.]

प्र.5) टिपा लिहा : (कोणत्याही चार)

[20]

- (अ) विद्या बालन
  - (ब) उत्तर प्रदेशातील विधानसभा निवडणुकीत अखिलेश यादव यांची यशस्वी कामगिरी
  - (क) कोलावरी डी गाण्याचे यश
  - (ड) भारत-पाकिस्तान संबंध
  - (इ) दारिद्र्यरेषेचे निकष
  - (फ) महाराष्ट्रातील महापालिका निवडणुकांचे निकाल
  - (ग) विनोद मेहता
  - (ह) आकाश टॅब्लेट
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-201

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

NEWS REPORTING (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Explain importance of Post-event Descriptive Coverage and Analytical News. Give suitable example. **[15]**

OR

Q.1) Discuss how technology played a key role in dissemination of News and Views in recent agitation against Corruption ? **[15]**

Q.2) There is breakthrough of H1N1 Swine Flu epidemic in your town. How you will cover this event in your Newspaper ? **[15]**

OR

Q.2) Describe different types of Traditional Beats and how will you cover Court Beat ? Who will be the sources ? **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Analytical and Explanatory Writing
- (b) Education Reporting
- (c) Interview Techniques
- (d) Human Interest Story

[4113]-201/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-201

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) घटनेनंतरच्या वर्णनात्मक व विश्लेषणात्मक वार्ताकनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. उदाहरणांसह चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) भ्रष्टाचारविरोधी जनआंदोलनात बातमी व मतप्रसारणासाठी नवीन तंत्रज्ञानाचा कसा वापर झाला यावर चर्चा करा. [15]

प्र.2) तुमच्या शहरात एच३एन३ स्वाइन फ्ल्यूची साथ पसरली आहे. या घटनेचे तुमच्या वर्तमानपत्रासाठी तुम्ही कसे वार्ताकन कराल ? [15]

किंवा

प्र.2) वेगवेगळे पारंपारिक बीट्स कोणते याचे विवेचन करा. न्यायालय बीटचे वार्ताकन तुम्ही कसे कराल ? या वार्ताकनातील स्रोत कोणते असतील ? [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) विश्लेषणात्मक व वर्णनात्मक लेखन

(ब) शैक्षणिक वार्ताकन

(क) मुलाखतीचे तंत्र

(ड) लोकरुची असलेल्या बातम्या

[4113]-201/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-202

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

NEWS EDITING (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) What is Back-pack Journalism ? Explain need of Multi-tasking in today's Journalism with examples. [15]

OR

Q.1) How you can cover a major breaking news story for different media platforms ? Explain with suitable examples. [15]

Q.2) What is redesigning of a Newspaper or a Website ? Explain its significance illustrating such examples in Indian Media Industry. [15]

OR

Q.2) Explain emerging trends in Newspaper Designs with suitable examples. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) User Generated Content
- (b) Hyper Local Supplements
- (c) Designing Numbers
- (d) Alternate Story Forms

[4113]-202/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-202

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) 'बॅक-पॅक जर्नालिझम' (पाठीवरची पत्रकारिता) म्हणजे काय ? सध्याच्या पत्रकारितेत मल्टि-टार्किंगची (एका वेळी अनेक कामे करणे) गरज सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) एखाद्या महत्वाच्या ताज्या घटनेचे तुम्ही विविध माध्यमांसाठी वार्ताकन कसे कराल, हे योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) वृत्तपत्र किंवा संकेतस्थळाचे 'रिडिझाइन' (फेर नव मांडणी) म्हणजे काय ? भारतीय माध्यम उद्योगाच्या संदर्भात त्याचे महत्त्व योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) वृत्तपत्रांच्या मांडणीतील नवे प्रवाह योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) ग्राहकनिर्मित आशय

(ब) अतिस्थानिक (हायपर लोकल) पुरवण्या

(क) अंकांची मांडणी

(ड) बातम्यांमधील पर्यायी रचनाबंध

[4113]-202/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-203

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

FEATURE WRITING (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss importance of Edit Page in Newspapers. [15]

OR

Q.1) Explain Concept of Open Edit Page in Newspapers. [15]

Q.2) What care should be taken while writing Film Review, Drama Review and Book Review ? [15]

OR

Q.2) Prepare a brief plan for coverage of Marathi Sahitya Sammelan in your city with Interviews of Authors and Poets. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Letters to Editors
  - (b) Multimedia Writing Skills
  - (c) Feature Agency
  - (d) Importance of Library and Reference Material
-

[4113]-203/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-203

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) वृत्तपत्रातील संपादकीय पानाच्या महत्वाबाबत चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) ऑप-एड पान (संपादकीयाच्या समोरिल पृष्ठ) ही संकल्पना स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) चित्रपट, नाटक व पुस्तक परीक्षण लिहिताना कोणती काळजी घेतली जाणे आवश्यक असते ? [15]

किंवा

प्र.2) तुमच्या शहरात होत असलेल्या मराठी साहित्य संमेलनाबाबतच्या पुरवणीचा नियोजन आराखडा तयार करा, त्यात संमेलनातील सहभागी कवी व लेखक यांच्या काही मुलाखतीचा समावेश करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) संपादकांना पत्रे

(ब) बहुमाध्यम लेखन कौशल्ये

(क) फीचर एजन्सी (वृत्तपत्रीय लेख पुरवणाऱ्या संस्था)

(ड) वाचनालय व संदर्भ साहित्याचे महत्त्व

[4113]-203/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-204

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES - (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss Concept of Modern Nation State in the context of Democratic Structure. Do you think it plays vital role in nurturing the Democratic Values ? **[15]**

OR

Q.1) Explain advantages and disadvantages of Capitalism in the context of Occupy Wall Street Agitation. **[15]**

Q.2) What is Secularism ? How Indian Democracy successfully experimented it ? **[15]**

OR

Q.2) Explain Concept of Feminism with suitable examples in Indian and Western context. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Salient Features of Central Budget, 2012
- (b) Maharashtra Navnirman Sena (MNS)
- (c) Assembly Election Results in UP
- (d) Social Networking Sites as Tool of Communication

[4113]-204/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-204

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) लोकशाही रचनेच्या संदर्भात आधुनिक राष्ट्र - राज्य ही संकल्पना स्पष्ट करा. त्यामुळे लोकशाही मूल्यांच्या जपणुकीत मदत होते असे तुम्हाला वाटते काय ? यावर चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) वॉल स्ट्रीट आंदोलनाच्या पार्श्वभूमीवर भांडवलवादाचे फायदे व तोटे विशद करा. [15]

प्र.2) धर्मनिरपेक्षता म्हणजे काय ? भारतीय लोकशाहीत या मूल्याचा प्रयोग कशा प्रकारे यशस्वी झाला आहे, हे स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) स्त्रीवादाची संकल्पना भारतीय व पाश्चिमात्य संदर्भात सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) केंद्रीय अर्थसंकल्प, २०१२ची वैशिष्ट्ये

(ब) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना

(क) उत्तर प्रदेशातील विधानसभा निवडणुका

(ड) सोशल नेटवर्किंग संकेतस्थळे - संज्ञापनाचे प्रभावी माध्यम

[4113]-204/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-205

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

TRENDS IN JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) “Pre-independence Newspapers were driven by Social Reform.”
Explain with examples. **[15]**

OR

Q.1) Development of Technology led to the Development of Newspapers.
Explain. **[15]**

Q.2) Discuss present status of District Newspapers with reference to
the following points : **[15]**

- (a) Taluka-wise Coverage of News
- (b) Local Information/Advertising
- (c) Distribution

OR

Q.2) Enumerate changing face of Media Management. You can take reference
of below given points : **[15]**

- (a) Convergent Newsroom
- (b) Event Management
- (c) Role of Editor

Q.3) Write short notes : (Any Two)

[10]

- (a) Lala Lajpatrai
  - (b) Surendranath Banerjee
  - (c) Kasturi Ranga
  - (d) Benjamin Horniman
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-205

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) “स्वातंत्र्यपूर्व काळातील वृत्तपत्रे ही सामाजिक परिवर्तनाने प्रेरित होती.” सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) बदलत्या तंत्रज्ञानामुळे वृत्तपत्रांच्या विकासाची वाटचाल स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) जिल्हा वृत्तपत्रांच्या सध्याच्या स्थितीचे विश्लेषण करा. खालील मुद्दे विचारात घेता येतील : [15]

(अ) बातम्यांचे तालुकानिहाय वार्ताकन

(ब) स्थानिक माहिती / जाहिराती

(क) वितरण

किंवा

प्र.2) माध्यम व्यवस्थापनाचे बदलते रूप स्पष्ट करा. खालील मुद्द्यांचा विचार करता येईल : [15]

- (अ) बदलते वृत्तदालन
- (ब) कार्यक्रम व्यवस्थापन
- (क) संपादकाची भूमिका

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

- (अ) लाला लाजपतराय
  - (ब) सुरेन्द्रनाथ बेनर्जी
  - (क) कस्तूरी रंगा
  - (ड) बेजामीन हॉर्निमन
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-206

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

TV JOURNALISM (I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) What are the salient features of TV News ? How TV News is different from the Print News ? Explain with concrete examples. **[15]**

OR

Q.1) What are the roles and responsibilities of a TV News Reporter ? **[15]**

Q.2) Prepare a TV News regarding the recent Railway Budget. Write down the headline, visuals, voice-over, bytes, music, duration, conclusion etc. **[15]**

OR

Q.2) Explain hierarchy in the TV Newsroom clarifying work of every individual in detail. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Piece to Camera
  - (b) Voice-over
  - (c) Preparation for TV Interviewer
  - (d) Sachin Tendulkar's 100th Century News covered by TV Channels
-

[4113]-206/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-206

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) दूरचित्रवाणी वृत्तवाहिन्यांवरील बातम्यांची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये कोणती ? वृत्तवाहिन्यांवरील बातम्या ह्या वृत्तपत्रीय बातम्यांपेक्षा कशा वेगळ्या असतात ? उदाहरणांसहित स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) दूरचित्रवाणीवरील बातमीदाराच्या भूमिका व जबाबदाऱ्या कोणत्या असतात ? [15]

प्र.2) रेल्वे अर्थसंकल्पासंबंधी दूरचित्रवाणीसाठी एक बातमी तयार करा. बातमीचे शीर्षक, प्रस्तावना, दृश्ये, व्हाईस-ओवर, बार्डेट, कालावधी, शेवट इ. सर्व बाबींचा त्यात उल्लेख करा. [15]

किंवा

प्र.2) दूरचित्रवाणी बातमी स्टुडिओतील उतरंड प्रत्येकाच्या कामासहित स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) पीस टू कॅमेरा

(ब) व्हाईस-ओवर

(क) दूरचित्रवाणी मुलाखतकाराने करावयाची तयारी

(ड) सचिन तेंडुलकरच्या १००व्या शतकाच्या बातमीचे दूरचित्रवाणी वृत्तवाहिन्यांनी केलेले चित्रण

[4113]-206/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-207

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

RADIO JOURNALISM - I

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss strengths and weaknesses of the Radio Media. [15]

OR

Q.1) Discuss History of Radio Media. [15]

Q.2) What care should be taken while taking a Live Interview for Radio Media ? Explain with appropriate example. [15]

OR

Q.2) Explain importance of Sound Editing in Radio Media. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Phonos
  - (b) Vox Pop
  - (c) Akashwani
  - (d) Radio Jockey
-

[4113]-207/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-207

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) नभोवाणी माध्यमाच्या बलस्थानांची तसेच मर्यादांची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) नभोवाणी माध्यमाचा इतिहास स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) नभोवाणीसाठी मुलाखत घेताना काय काळजी घ्यावी लागते ? सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) नभोवाणी माध्यमात ध्वनी संकलनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) पुढीलपैकी कोणत्याही दोन विषयांवर टिपा लिहा : [10]

(अ) फोनोस

(ब) वॉक्स पॉप

(क) आकाशवाणी

(ड) रेडिओ जॉकी

[4113]-207/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-208

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2012

NEW MEDIA (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss various Tools of Multimedia Journalism. Explain with examples how Storytelling is done in Multimedia ? **[15]**

OR

Q.1) Explain with the help of examples how Convergence of Media has entirely changed the face of Traditional Journalism ? **[15]**

Q.2) What care should be taken by Journalists working for On-line Media ? Also explain with examples the strenghts of On-line Journalism. **[15]**

OR

Q.2) For the day of release of a new Hindi Film, your Convergence and Multimedia Company has given you the responsibility of its maximum coverage. Prepare a brief plan for maximum publicity of the film, through different Media. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Twitter : Pros and Cons
- (b) Problems related to Internet in India
- (c) Cyber Crime
- (d) Designing a Website

[4113]-208/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-208

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) बहुमाध्यम पत्रकारितेची विविध साधने कोणती, ते स्पष्ट करा. बहुमाध्यम कथाकथनाचे (स्टोरीटेलिंग) स्वरूप उदाहरणासह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) माध्यम समुच्चयामुळे (मीडिया कॉन्व्हर्जन्स) पारंपारिक पत्रकारितेचा चहेरा-मोहरा बदलून गेला. सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) 'ऑन-लाइन' माध्यमांमध्ये काम करणाऱ्या पत्रकारांनी कोणती काळजी घेणे आवश्यक आहे ? तसेच 'ऑन-लाइन' पत्रकारितेची बलस्थाने कोणती, ते उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) तुम्ही एका माध्यम समुच्चय (मीडिया कॉन्व्हर्जन्स) व बहुमाध्यम (मल्टिमीडिया) कंपनीचे कर्मचारी आहात. लवकरच प्रदर्शित होणाऱ्या एक नव्या हिंदी चित्रपटाच्या जास्तीत जास्त मोठ्या प्रमाणावर जाहिरातीची जबाबदारी तुमच्या कंपनीने तुमच्यावर सोपवली आहे. तुमच्याकडील विविध माध्यमांचा परिणामकारक रित्या उपयोग करीत, ही जाहिरात मोहीम तुम्ही कशी राबवाल, ते दर्शविणारा एक संक्षिप्त आराखडा तयार करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) ट्विटर : फायदे आणि तोटे

(ब) इंटरनेटशी संबंधित भारतातील समस्या

(क) सायबर गुन्हेगारी

(ड) संकेतस्थळ तयार करताना

[4113]-208/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 5]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-301

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012
COMMUNICATION : THEORY AND PRACTICE
(Semester Pattern)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions :

- (1) *All questions are compulsory, however they have internal options.*
- (2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q.1) “Media is a Modern Social Institution and its role and influence is increasing phenomenally.” Discuss this statement with examples. [15]

OR

Q.1) “Media or Press in post-independent India needs more than one theory from six Normative Functionalist Theories of Press to explain its function in Society.” Explain your position on this statement with justification. [15]

Q.2) Explain basic economic characteristics of Media Industry. Why Media can not be treated only as a Business or Industry ? [15]

OR

Q.2) What issues dominate popular discussions and academic studies of Media Content ? What methods are typically used to study Media Content on a Large Scale ? [15]

Q.3) Explain Popularity of any Game Show or Reality Show or Soap Opera on Indian Television in light of Uses and Gratification Theory. [15]

OR

[4113]-301

1

P.T.O.

Q.3) “With high speed connectivity and falling prices, gadgets like Mobile and Tablet Computers are offering great possibilities for Media Convergence for End Users.” Discuss. [15]

Q.4) Critically comment on the role of Media during the Movement for Janlokal Bill by Anna Hazare and his team in April and August, 2011. [15]

OR

Q.4) Describe dominance of Western particularly American Media over International Information and Entertainment Industry. [15]

Q.5) Write short notes : (**Any Two**) [20]

- (a) Characteristics of ‘Mass Audiences’
  - (b) Cross-media Ownership in India
  - (c) Generic Features ‘News’ in Print Media
  - (d) ABC and IRS in Context of Audience Measurement
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 5]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-301

मराठी रूपांतर

संज्ञापन : सिद्धान्त आणि व्यवहार

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :

- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे. मात्र प्रत्येक प्रश्नांला अंतर्गत पर्याय दिलेले आहेत.
(२) उजवीकडील अंक प्रश्नाला असलेले गुण दर्शवितात.

प्र.1) “प्रसार माध्यमे ही आधुनिक सामाजिक व्यवस्था असून त्याची समाजातील भूमिका आणि महत्त्व दिवसेदिवस अधिकाधिक महत्त्वपूर्ण होत आहे.” या विधानावर उदाहरणांसह चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) “भारतातील स्वातंत्र्योत्तर काळातील माध्यमांच्या सामाजिक कार्याचे वर्णन करण्यासाठी सहा कार्यात्मक माध्यम सिद्धान्तांपैकी कोणा एकाच सिद्धान्ताचा आधार घेऊन चालत नाही. त्यासाठी एकापेक्षा जास्त सिद्धान्तांचा वापर करावा लागेल.” या विधानावर तुमची भूमिका काय ते साधार स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) माध्यम उद्योगाची प्रमुख आर्थिक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. माध्यमांकडे फक्त एक उद्योग म्हणून का पाहता येत नाही ? [15]

किंवा

प्र.2) माध्यमांतील आशयाबाबतच्या सर्वसामान्य आणि सैद्धान्तिक चर्चावर कोणकोणत्या मुद्द्यांचा प्रभाव जाणवतो ? मोठ्या प्रमाणावरील माध्यम आशयाच्या अभ्यासासाठी कोणत्या संशोधन पद्धतीचा वापर केला जातो ? [15]

[4113]-301

3

P.T.O.

प्र.3) कोणत्याही एखाद्या गेम शो किंवा रिअॅलिटी शो किंवा दैनंदिन मालिकेच्या लोकप्रियतेचे उपयोग आणि समाधानवादी सिद्धान्ताच्या (युजेस अँड ग्रॅटिफिकेशन थिअरी) दृष्टिकोनातून विश्लेषण करा. [15]

किंवा

प्र.3) “वेगवान तांत्रिक संपर्कजाळे आणि घसरत्या किंमती यामुळे मोबाइल किंवा टॅब्लेट संगणक यासारखी साधने ग्राहकांसाठी माध्यम एकात्मीकरणाच्या नव्या संधी उपलब्ध करून देत आहेत.” या विधानाची चर्चा करा. [15]

प्र.4) एप्रिल आणि ऑगस्ट, २०११मध्ये अण्णा हजारे आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी केलेल्या जनलोकपाल आंदोलनामध्ये प्रसार माध्यमांनी बजावलेल्या भूमिकेवर तुमचे चिकित्सक मत व्यक्त करा. [15]

किंवा

प्र.4) जागतिक माहिती आणि करमणुक उद्योगावर असलेल्या पाश्च्यात्य विशेषतः अमेरिकी माध्यमांच्या वर्चस्वाचे वर्णन करा. [15]

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन विषयांवर थोडक्यात टिपा लिहा : [20]

(अ) प्रसार माध्यमांच्या ग्राहकांची प्रमुख वैशिष्ट्ये

(ब) भारतातील बहुमाध्यम मालकीची स्थिती

(क) मुद्रित माध्यमातील बातमी या रचनाबंधाची वैशिष्ट्ये

(ड) ग्राहक मापनासंदर्भात एबीसी आणि आयआरएस

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-302

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

MEDIA RESEARCH METHODS

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Define the term Research. Explain types of Research in short.
Why is it said that greatest invention of 20th Century is the Scientific
Method ? **[15]**

OR

Q.1) “Sample is the Replica of Population.” Explain this statement with
suitable examples. Also enumerate characteristics of a good Sample. **[15]**

Q.2) Prepare a Research Design on **any one** of the following topics : **[15]**

- (a) Role of Media in ‘India Against Corruption’ campaign
- (b) Changes in the Language used in Media.

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Hypothesis
- (b) Questionnaire
- (c) Focus Groups
- (d) Tables and Figures

[4113]-302/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-302

मराठी रूपांतर

माध्यम संशोधन पद्धती

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) संशोधन ही संकल्पना स्पष्ट करा. संशोधनाचे विविध प्रकार थोडक्यात नमूद करा. वैज्ञानिक संशोधन पद्धती हा विसाव्या शतकातील सर्वात मोठा शोध आहे, असे का म्हटले जाते ? [15]

किंवा

प्र.1) नमूना हे लोकसंख्येचे प्रतिरूप असते, हे विधान योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. तसेच चांगल्या नमून्याची वैशिष्ट्ये विशद करा. [15]

प्र.2) पुढीलपैकी कोणत्याही एका विषयासंबंधी संशोधन आराखडा सादर करा : [15]

(अ) 'भ्रष्टाचाराविरोधात भारत' चळवळीतील माध्यमांची भूमिका

(ब) माध्यमांमधील भाषेत दिसणारे बदल

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) अभ्युपगम किंवा गृहितकृत्य (हायपोथिसिस)

(ब) प्रश्नावली

(क) विषयकेन्द्रित गट (फोकस ग्रूप)

(ड) तक्ते आणि आकडेवारी

[4013]-302/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-303

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES (III)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Explain nature of Economic Crisis in Europe. Will the European Union survive this Storm ? **[15]**

OR

Q.1) What is 'BRIC' ? Explain its significance in the Contemporary World. **[15]**

Q.2) How India can contain Terrorism and Naxalism ? Discuss with contemporary examples. **[15]**

OR

Q.2) Critically analyze achievements of and challenges before the present UPA Government in the Centre. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Imran Khan
  - (b) Xi Zinping
  - (c) Coup in Maldives
  - (d) London Olympics
-

[4113]-303/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-303

मराठी रूपांतर

जागतिक दृष्टिकोन : मुद्दे, संकल्पना आणि आव्हाने (३)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) युरोपमधील सध्याच्या आर्थिक संकटाचे स्वरूप स्पष्ट करा. युरोपीय समुदाय या वादळातून सहीसलामत बाहेर पडू शकेल का ? [15]

किंवा

प्र.1) 'ब्रिक' (बीआरआयसी) म्हणजे काय ? समकालीन जगातील त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) दहशतवाद आणि नक्षलवाद भारत नियंत्रणात कसा आणू शकेल ? समकालीन उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) केन्द्रातील सध्याच्या संयुक्त पुरोगामी आघाडी सरकारची कामगिरी आणि त्यापुढील आव्हानांची चिकित्सा करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) इमरान खान

(ब) झि झिनपिंग

(क) मालदीवमधील बंड

(ड) लंडन ऑलिंपिक

[4113]-303/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-304

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

TV JOURNALISM (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Imagine that you are interviewing an Eyewitness of a Bomb Blast for a News Channel. Write details of Interviews considering the on-air time of three minutes. **[15]**

OR

Q.1) Explain role and responsibilities of the TV News Channel Interviewer with suitable examples. **[15]**

Q.2) Explain functioning of a 24 × 7 TV Newsroom with suitable examples. **[15]**

OR

Q.2) Which is your favorite Talk Show on a News Channel ? Criticize it from a common man's perspective. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) IPTV
- (b) White Balance
- (c) Qualities of a News Anchor
- (d) Promos on TV

[4113]-304/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-304

मराठी रूपांतर

दूरचित्रवाणी पत्रकारिता (२)

वेळ : २ तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) बॉम्बस्फोटाच्या साक्षीदाराची तुम्ही एखाद्या वृत्तवाहिनीसाठी मुलाखत घेत आहात, अशी कल्पना करा. प्रत्यक्ष तीन मिनिटांच्या प्रसारणासाठी या मुलाखतीचे स्वरूप व तपशील लिहा. [15]

किंवा

प्र.1) वृत्तवाहिनीवरील मुलाखतकाराची भूमिका आणि जबाबदाऱ्या योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) चोवीस तास चालणाऱ्या वृत्तवाहिनीच्या वृत्तदालनाचे कामकाज सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) एखाद्या वृत्तवाहिनीवरील तुमचा आवडता संवादात्मक कार्यक्रम (टॉक शो) कोणता ? सामान्य माणसाच्या भूमिकेतून त्याची चिकित्सा करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) आयपीटीव्ही

(ब) व्हाइट बॅलन्स

(क) वृत्तनिवेदकाला आवश्यक गुणसंपदा

(ड) दूरचित्रवाणीवरील प्रोमोज

[4113]-304/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-305

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

RADIO JOURNALISM (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Explain Reach and Impact of Akashwani. [15]

OR

**Q.1) Do you think that Film Music is the soul of all FM Radio Channels ?
Discuss various Radio Program Formats based on Film Music. [15]**

**Q.2) Explain changes seen in Radio Media after the entry of Private
Radio Stations. [15]**

OR

Q.2) Discuss advantages and disadvantages of Radio Advertisements. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Radio Spot
- (b) Private FM Stations
- (c) Vidyawani
- (d) Community Radio

[4113]-305/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-305

मराठी रूपांतर

नभोवाणी पत्रकारिता (२)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :

- (१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
- (२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) आकाशवाणीची सर्वदूरता (पोच) आणि प्रभाव स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) चित्रपट संगीत हा सर्व एफ.एम. वाहिन्यांचा आत्मा आहे असे तुम्हाला वाटते का ?
चित्रपट संगीतावर आधारित कार्यक्रम प्रकारांची चर्चा करा. [15]

प्र.2) खाजगी नभोवाणी वाहिन्यांच्या आगमनानंतर झालेल्या बदलांची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.2) नभोवाणीवरील जाहिरातींचे फायदे तसेच तोटे स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) पुढीलपैकी कोणत्याही दोन विषयांवर टिपा लिहा : [10]

- (अ) रेडिओ स्पॉट
- (ब) खाजगी एफ.एम. वाहिन्या
- (क) विद्यावाणी
- (ड) कम्युनिटी रेडिओ

[4113]-305/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-306

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

NEW MEDIA (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Explain with contemporary examples how Internet has become new 'Breaking News Medium' ? **[15]**

OR

Q.1) Which are your favorite News-related Blogs ? Explain their salient features in comparison with Traditional Newspapers. **[15]**

Q.2) Explain with examples how New Media is being used in Modern Day Campaigns. **[15]**

OR

Q.2) What precautions one should take while using Social Network Sites ? **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) E-paper
- (b) On-line Marketing
- (c) Virtual Communities
- (d) Multimedia Storytelling

[4113]-306/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-306

मराठी रूपांतर

नवी माध्यमे (२)

वेळ : २ तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) इंटरनेट हे सर्वात वेगाने ताज्या बातम्या (ब्रेकिंग न्यूज) देणारे माध्यम कसे बनले आहे, हे सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) तुमचे बातम्यांशी संबंधित आवडते ब्लॉग कोणते ? पारंपारिक वृत्तपत्रांच्या तुलनेत त्यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) आधुनिक चळवळीमध्ये नव्या माध्यमांचा कसा वापर केला जात आहे, हे उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) सोशल नेटवर्क साइट्स वापरताना कोणती दक्षता घेणे आवश्यक आहे ? सविस्तर लिहा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) ई-पेपर

(ब) ऑन-लाइन मार्केटिंग

(क) आभासी समुदाय (व्हर्च्युअल कम्युनिटीज्)

(ड) बहुमाध्यम कथाकथन (मल्टिमीडिया स्टोरीटेलिंग)

[4113]-306/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-307

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

AGRICULTURE JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Elaborate status of Farmer Movements and Organisations in Maharashtra. **[15]**

OR

Q.1) Explain importance of allied fields like Livestock, Poultry, Fishery, Sericulture, etc. in overall Agriculture Economy. **[15]**

Q.2) Discuss pros and cons of 'Generic Seeds.' **[15]**

OR

Q.2) Explain nature and characteristics of different Agro-climatic Zones in the State. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Horticulture
- (b) Agriculture Marketing
- (c) Modernisation in Agriculture
- (d) Problems of Sugar Industry

[4113]-307/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-307

मराठी रूपांतर

कृषी पत्रकारिता

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) महाराष्ट्रातील शेतकरी आंदोलने आणि संघटनांची स्थिती सविस्तर स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) पशुसंवर्धन, दुग्धोत्पादन, मत्स्यशेती, रेशीम उद्योग आदी संबंधित क्षेत्रांचे एकूण कृषी अर्थव्यवस्थेतील महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) जनुकीय बियाण्यांचे फायदे व तोटे यांची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.2) राज्यातील विविध कृषी-हवामान विभागांचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) फलोत्पादन

(ब) कृषी विपणन

(क) कृषी क्षेत्राचे आधुनिकीकरण

(ड) साखर उद्योगापुढील समस्या

[4113]-307/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-308

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

DEVELOPMENT JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss evolution of Concept of Development in Post-independent India. **[15]**

OR

Q.1) What is Development Journalism ? Discuss its relevance to India. **[15]**

Q.2) Discuss tools and techniques for writing a Development Story. **[15]**

OR

Q.2) How essential are Concepts of Empowerment and Emancipation in Development Journalism ? Discuss. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Gandhian Model of Development
- (b) Dr. B. R. Ambedkar as a Development Journalist
- (c) Participatory Development
- (d) Packaging Development Story

[4113]-308/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-308

मराठी रूपांतर

विकास पत्रकारिता

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) स्वातंत्र्योत्तर भारतात विकासाची संकल्पना कशी उत्क्रांत झाली, याची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) विकास पत्रकारिता म्हणजे काय ? भारताच्या संदर्भात त्याची उपयुक्तता स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) विकासवार्ता लिहिण्यासाठीची साधने आणि पद्धती यांची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.2) विकास पत्रकारितेत सक्षमीकरण (एम्पॉवरमेंट) आणि मुक्ती (इम्पॅन्सिपेशन) या संकल्पना किती महत्त्वाच्या व आवश्यक आहेत ? चर्चा करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) विकासाचे गांधीवादी प्रतिमान

(ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर : एक विकास पत्रकार

(क) सहभागी विकास

(ड) विकासवार्ताची एकात्मिक मांडणी (पॅकेजिंग)

[4113]-308/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-309

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

ENVIRONMENT JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Explain how the Science and Politics of 'Global Warming' is covered in India ? Also discuss India's Position on Legal Bindings to curb Carbon Emission. **[15]**

OR

Q.1) Are Environment and Development two sides of the same coin ? Debate this topic with examples like Jaitapur, Posco Projects. **[15]**

Q.2) Write a 300 words story on how your city is facing a problem of Environmental Degradation with the help of the following points : **[15]**

Number of Private Vehicles has doubled in last 5 years, air pollution at major squares is above normal level, river pollution, civic authorities have not enough infrastructure to clean river, pollution affecting human health.

OR

Q.2) Discuss Energy Security Scenario in India and explain need of Alternative Energy Sources for Clean Environment. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- Water Conservation Movements in India
- Maldhok (The Great Indian Bustard) Issue in Maharashtra
- Waste Management in Cities
- Advocacy for Environment Protection

[4113]-309/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-309

मराठी रूपांतर

पर्यावरण पत्रकारिता

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) जागतिक तापमानवाढीसंबंधी विज्ञान आणि राजकारणाचे वार्ताकन भारतीय माध्यमे कसे करतात, हे स्पष्ट करा. तसेच, कार्बनचे हवेतील उत्सर्जन कमी करण्यासंबंधी कायदेशीर बंधनांबाबत भारताच्या भूमिकेची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) पर्यावरण आणि विकास या एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत का ? जैतापूर, पॉस्को आदी प्रकल्पांच्या वादासंदर्भात या विधानाची चर्चा करा. [15]

प्र.2) तुमच्या शहरातील पर्यावरणाचा कसा व्हास होत आहे, यासंबंधी तीनशे शब्दांत बातमी लिहा. त्यासाठी पुढील मुद्द्यांचा आधार घ्या : [15]

गेल्या पाच वर्षांत खाजगी वाहनांची दुप्पट झालेली संख्या, महत्त्वाच्या चौकांमध्ये वायू प्रदूषणाची पातळी सामान्य पातळीपेक्षा अधिक, नदीप्रदूषण, नदीशुद्धीकरणासाठी नागरी प्रशासनाकडे पायाभूत सुविधांचा अभाव, प्रदूषणाचे मानवी आरोग्यावर होणारे परिणाम.

किंवा

प्र.2) भारतातील ऊर्जा सुरक्षेच्या स्थितीची चर्चा करा. तसेच स्वच्छ पर्यावरणासाठी अपारंपारिक ऊर्जास्रोतांची गरज स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

- (अ) भारतातील जलसंधारणासाठीच्या चळवळी
- (ब) महाराष्ट्रातील माळढोक पक्ष्यांसंबंधीचा वाद
- (क) शहरांमधील कचरा व्यवस्थापन
- (ड) पर्यावरण संरक्षणाची वकिली (ॲडव्होकसी)

[4113]-309/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-310

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2012

SCIENCE JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions :

- (1) *All questions are compulsory.*
- (2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q.1) Explain how Science and Technology has played a vital role in Human Development with suitable examples. **[10]**

OR

Q.1) What is Scientific Attitude ? How we can use it to eradicate Superstitions ? **[10]**

Q.2) “While writing a news story about Science related subject, it requires basic knowledge of concepts and accuracy, otherwise it will create confusion.” Discuss with examples. **[10]**

OR

Q.2) Write a news story about an explosion in nuclear reactor with the help of the following points : **[10]**

- (a) Name of the Place where it happened
- (b) No. of Deaths
- (c) Radiation Level
- (d) Reasons
- (e) Effect on Environment
- (f) Future of Nuclear Energy

[4113]-310

1

P.T.O.

Q.3) Write short notes : (Any Four)

[20]

- (a) National Institute of Virology
  - (b) M.S. Swaminathan
  - (c) Global Warming
  - (d) Non-conventional Energy Sources
  - (e) Use of Endosulfan as Pesticide
  - (f) Dr. Jayant Naralikar
  - (g) Scientific American
  - (h) Genetically Modified Crops
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 2

[4113]-310

मराठी रूपांतर

विज्ञान पत्रकारिता

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) मानवी विकासात विज्ञान व तंत्रज्ञान कशा प्रकारे महत्त्वाची भूमिका पार पाडू शकते, हे विधान सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्र.1) वैज्ञानिक दृष्टिकोन म्हणजे काय ? त्याचा वापर अंधश्रद्धा निर्मूलनासाठी कशा प्रकारे करता येईल ? [10]

प्र.2) विज्ञान विषयावरील बातमी लिहिताना संकल्पनांचे ज्ञान व अचूकता आवश्यक असते, अन्यथा त्यामुळे गैरसमज निर्माण होऊ शकतात. या विधानाची उदाहरणांसह चर्चा करा. [10]

किंवा

प्र.2) एका अणुभट्टीत स्फोट झाल्याबाबतची बातमी खालील मुद्द्यांच्या आधारे लिहा : [10]

(अ) घटना कुठे घडली ?

(ब) मृतांची संख्या

(क) किरणोत्साराचे प्रमाण

(ड) कारणे

(इ) पर्यावरणावरील परिणाम

(फ) अणुऊर्जेचे भवितव्य

[4113]-310

3

P.T.O.

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही चार)

[20]

- (अ) राष्ट्रीय विषाणू विज्ञान संस्था
  - (ब) एम.एस. स्वामीनाथन
  - (क) जागतिक तपमानवाढ (ग्लोबल वॉर्मिंग)
  - (ड) अपारंपारिक ऊर्जास्रोत
  - (इ) एन्डोसल्फान कीटकनाशकाचा वापर
  - (फ) डॉ. जयंत नारळीकर
  - (ग) सायंटिफिक अमेरिकन
  - (ह) जनुकसंस्कारित पिके
-

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-401

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

MEDIA MANAGEMENT AND LAWS

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Explain impact of Digital Technology on Media Industry with suitable examples. **[15]**

OR

Q.1) “Media today is more a Business than a Mission.” Discuss. **[15]**

Q.2) Explain importance of Freedom of Expression in contemporary society. **[15]**

OR

Q.2) Explain structure and role of Press Council of India. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Defamation and Libel
  - (b) Cross-media Ownership
  - (c) Director Editor
  - (d) Prasar Bharati
-

[4113]-401/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-401

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) डिजिटल तंत्रज्ञानाचे माध्यम उद्योगावर झालेले परिणाम योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) “सध्याची माध्यमे ध्येयापेक्षा अधिक व्यवसायप्रवण बनली आहेत.” या विधानाची चर्चा करा. [15]

प्र.2) समकालीन समाजातील अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) भारतीय पत्र परिषदेची रचना आणि जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) बदनामी आणि अवमान

(ब) बहुविध माध्यमांची मालकी (क्रॉस-मीडिया ओनरशिप)

(क) संचालक संपादक

(ड) प्रसारभारती

[4113]-401/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-402

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

PRINCIPLES AND ETHICS OF JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) What are the Basic Principles of Journalism ? Do you think that Modern Time Journalists follow them in Letter and Spirit ? **[15]**

OR

Q.1) Corporatisation of Media is the main reason of Journalistic Malpractices. Explain with examples. **[15]**

Q.2) What care should be taken while writing news about Rape and Human Rights Violation Cases. Explain some incidents in which media exceeded its limits of ethical guidelines. **[15]**

OR

Q.2) Right to Information is the major tool in the hands of Journalists, which can be used to unearth scams ? Explain. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Paparazzi
- (b) Representation of Women in Media Houses
- (c) Media Trials
- (d) Press Council of India

[4113]-402/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-402

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) पत्रकारितेची मूलतत्त्वे कोणती ? आधुनिक काळात पत्रकार त्याचे तंतोतंत पालन करतात असे तुम्हाला वाटते काय ? स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) “माध्यमांचे कंपनीकरण हे पत्रकारितेतील अनिष्ट मार्गांचे मूळ कारण आहे.” हे विधान सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) बलात्कार तसेच मानवी हक्क उल्लंघनाबाबतच्या बातम्या देताना कुठली काळजी घ्यायला हवी ? पत्रकारांनी याबाबत नीतीमूल्यांची मार्गदर्शक तत्त्वे पाळली नाहीत अशी काही उदाहरणे द्या. [15]

किंवा

प्र.2) माहितीचा अधिकार हे पत्रकारांच्या हातातील प्रमुख शस्त्र असून त्याचा उपयोग घोटाळे उघड करण्यासाठी प्रभावीपणे करता येतो. हे विधान स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) पापाराड्डी

(ब) माध्यम समूहांमध्ये महिलांचे प्रतिनिधीत्व

(क) माध्यम सुनावणी

(ड) प्रेस कौन्सिल ऑफ इंडिया

[4113]-402/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-403

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss India's Relations with its Neighbours in the Contemporary World. [15]

OR

Q.1) How India can achieve Food Security ? Discuss. [15]

Q.2) Is Maharashtra Navnirman Sena a rising force in the State Politics ? Discuss. [15]

OR

Q.2) What are the challenges before Congress and Nationalist Congress Alliance in Maharashtra ? Discuss. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Sachin Tendulkar
  - (b) Akhilesh Yadav
  - (c) Koodankulam Nuclear Project
  - (d) Poet Grace
-

[4113]-403/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-403

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) समकालीन जगातील भारताच्या शेजारी देशांशी संबंधांची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) भारत अन्न सुरक्षा कशी साध्य करू शकेल ? याची चर्चा करा. [15]

प्र.2) महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना ही राज्याच्या राजकारणातील उगवती शक्ती आहे. या विधानाची चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.2) महाराष्ट्रातील काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस आघाडीपुढील आव्हानांची चर्चा करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) सचिन तेंडूलकर

(ब) अखिलेश यादव

(क) कुडानकूलम अणु प्रकल्प

(ड) कवी ग्रेस

[4113]-403/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-404

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

ADVERTISING

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) What do you think is the biggest benefit of Advertising ? Discuss with suitable examples. **[15]**

OR

Q.1) What do you think is the best example of Good Advertising ? Explain with proper example. **[15]**

Q.2) 'Ads destroy freedom of choice' and 'Ads give consumers more choices'. Discuss these statements as an ethical debate with suitable examples. **[15]**

OR

Q.2) Discuss role and importance of Marketing Mix in Advertising. Give proper examples. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) ASCI
- (b) CSR Activities
- (c) Niche Marketing
- (d) Creative Department of an Advertising Agency

[4113]-404/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-404

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) तुमच्या मते जाहिरातीमुळे होणारा सर्वात मोठा फायदा काय ? सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) चांगल्या जाहिरातीचे उत्कृष्ट उदाहरण कोणते ते स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) 'जाहिरातीमुळे निवडीचे स्वातंत्र्य नष्ट होते' आणि 'जाहिराती ग्राहकाला निवडीसाठी अधिक वाव देतात'. या विधानाची सोदाहरण चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.2) जाहिरातीमध्ये 'मार्केटिंग मिक्स'ची भूमिका आणि महत्त्व स्पष्ट करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) ए.एस.सी.आय.

(ब) सी.एस.आर. उपक्रम

(क) निशे मार्केटिंग

(ड) जाहिरात संस्थेचा क्रिएटिव्ह विभाग

[4113]-404/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-405

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

PUBLIC RELATIONS

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) “Public Relations is a Strategic Communication Process that builds mutually beneficial relationships between Organisations and the Public.” Discuss. **[15]**

OR

Q.1) Explain with pertinent examples how has Social Media changed Public Relation Practices in India ? **[15]**

Q.2) What care should be taken while drafting a Press release for TV News Channels ? **[15]**

OR

Q.2) Prepare a brief plan to organize a Press Conference to announce the launch of Nokia’s ‘Lumia 800’. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Communication Audit
- (b) PIB
- (c) The ‘House Journal’
- (d) CSR

[4113]-405/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-405

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) “जनसंपर्क म्हणजे संस्था आणि संस्थेशी संलग्न समाजात पारस्परिक लाभप्रद संबंध निर्माण करणारे व्यावहारिक संज्ञापन.” चर्चा करा. [15]

किंवा

प्र.1) संबद्ध उदाहरणे देवून स्पष्ट करा कि कशे सोशल मीडियानी भारतातील जनसंपर्क व्यवहारात परिवर्तन आणले आहे. [15]

प्र.2) वृत्तवाहिनीकरिता प्रसिद्धीपत्रक तयार करताना कोणती काळजी घेतली पाहिजे ? [15]

किंवा

प्र.2) नोकिया ‘८०० लूमिया’च्या विक्री-आरंभाची घोषणा करणाऱ्या पत्रकार परिषदेच्या आयोजनाकरिता संक्षिप्त आराखडा तयार करा. [15]

प्र.3) थोडक्यात टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) कम्युनिकेशन ऑडिट (संज्ञापन लेखापरीक्षा)

(ब) पीआईबी

(क) हाऊस जर्नल (संस्थापत्रिका)

(ड) सीएसआर

[4113]-405/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-406

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

FILM APPRECIATION

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Write your analytical views about any Film which you disliked. [15]

OR

Q.1) New Wave Cinema is totally different than Parallel Movement Cinema.
Explain in detail. [15]

Q.2) Explain Changing Concept of Entertainment in Hindi Cinema with
proper examples. [15]

OR

Q.2) Cinema is mixture of all Arts. Explain this sentence in detail. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Film Society Movement
- (b) Your Favorite Indian Director
- (c) Film Appreciation - Rockstar or Dirty Picture
- (d) Music in Hindi Movies

[4113]-406/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-406

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) तुम्हाला न आवडलेल्या कोणत्याही एका चित्रपटाचे विश्लेषण करा. [15]

किंवा

प्र.1) नव्या प्रवाहातील सिनेमा हा समांतर चित्रपटांच्या चळवळीतील सिनेमापेक्षा पूर्णपणे वेगळा आहे. या विधानाची सविस्तर चर्चा करा. [15]

प्र.2) हिंदी चित्रपटांमध्ये बदलत गेलेल्या मनोरंजनाच्या संकल्पनेचे योग्य उदाहरणांच्या साह्याने विश्लेषण करा. [15]

किंवा

प्र.2) चित्रपट हे विविध कलांचे व्यामिश्र स्वरूप आहे. या विधानाची सविस्तर चर्चा करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) फिल्म सोसायटी चळवळ

(ब) तुमचा आवडता भारतीय दिग्दर्शक

(क) चित्रपट रसास्वाद - रॉकस्टार किंवा डर्टी पिक्चर

(ड) हिंदी चित्रपटातील संगीताचे स्थान

[4113]-406/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-407

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

MAGAZINE JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Explain new trends in Magazine Journalism with proper examples. [15]

OR

Q.1) Explain how Sunday Supplements are different from Magazines ? [15]

Q.2) Magazine Journalism is facing challenges from On-line Journalism and Electronic Journalism. Discuss with examples. [15]

OR

Q.2) You have to launch new magazine for Urban Women. Give complete structure with planning of various features. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Tradition of Diwali Magazines in Marathi
  - (b) Lokaprabha or Saptahik Sakal
  - (c) Specialized Magazines
  - (d) Outlook or Fronline
-

[4113]-407/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-407

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) नियतकालिक पत्रकारितेतील नवे प्रवाह उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) रविवार पुरवण्या नियतकालिकांपेक्षा वेगळ्या असतात. हे स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) “ऑन-लाइन पत्रकारिता आणि इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांतील पत्रकारिता यामुळे नियतकालिकांना आव्हानांना सामोरे जावे लागत आहे.” हे विधान योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) शहरी महिलांसाठी तुम्हाला एक नियतकालिक सुरू करायचे आहे. या नियतकालिकासाठी नियोजनाचा आराखडा तयार करा. तसेच विविध विषयांवरील लेखांचेही नियोजन करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) मराठीतील दिवाळी अंकांची परंपरा

(ब) लोकप्रभा किंवा साप्ताहिक सकाळ

(क) विषयविशिष्ट नियतकालिके

(ड) आऊटलुक किंवा फ्रंटलाइन

[4113]-407/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-408

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

BUSINESS JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss Fundamentals of Indian Economy in brief. [15]

OR

Q.1) Explain steps involved in designing Special Economic Pages and Budget Issues. [15]

Q.2) What care should be taken while writing and editing Business Stories ? [15]

OR

Q.2) Prepare a brief plan for coverage of the Union Budget. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Business and Industry as a Beat
  - (b) World Economic Bodies
  - (c) Relevance of the Co-operative Movement
  - (d) Sources in Business Journalism
-

[4113]-408/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-408

मराठी रूपांतर

बिझिनेस जर्नालिझम

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) भारतीय अर्थव्यवस्थेची मूलतत्त्वे स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) वृत्तपत्रात अर्थविषयक विशेष पाने व अर्थसंकल्पाच्या अंकाचे नियोजन करण्याचा प्रक्रियेतील विविध टप्पे सांगा. [15]

प्र.2) उद्योग-व्यापारविषयक बातम्यांचे संपादन करताना कुठली काळजी घेणे आवश्यक असते ते स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) अर्थसंकल्पाच्या वार्ताकनासाठीचा पूर्व आराखडा तयार करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) व्यापार-उद्योगाचे बातमीक्षेत्र

(ब) जागतिक अर्थसंघटना

(क) सहकार चळवळीची कालसुसंगतता

(ड) अर्थ/उद्योग पत्रकारितेतील स्रोत

[4113]-408/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-409

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

CULTURE JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instructions :

- (1) *All questions are compulsory.*
- (2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q.1) Explain difference between Creative Arts and Interpretative Arts with examples. **[15]**

OR

Q.1) Give brief account of Model for the understanding of Art Functions. **[15]**

Q.2) “Literature of a Country gives the glimpse of its Culture.” Explain with Indian context. **[15]**

OR

Q.2) Do you think Internet, Social Networking Sites and Mobile Phones are playing a vital role in conservation of Traditional Culture ? Explain with examples. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Lavani
- (b) Valentine Day
- (c) Satyadev Dubey
- (d) Oscar Awards

[4113]-409/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-409

मराठी रूपांतर

सांस्कृतिक पत्रकारिता

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

सूचना :

- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य.
- (२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
- (३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) अभिजात कला व दुय्यम कला यातील फरक सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) कलेची उपयोजन प्रक्रिया स्पष्ट करणारे प्रारूप (मॉडेल) स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) “कुठल्याही देशाचे साहित्य तेथील संस्कृतीचे दर्शन घडवते.” हे विधान भारतीय संदर्भात स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.2) इंटरनेट, सोशल नेटवर्किंग संकेतस्थळे व मोबाइल फोन यामुळे पारंपारिक संस्कृतीचे संवर्धन होते, असे तुम्हाला वाटते काय ? सोदाहरण स्पष्टीकरण करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

- (अ) लावणी
- (ब) व्हॅलेंटायन डे
- (क) सत्यदेव दुबे
- (ड) ऑस्कर पुरस्कार

[4113]-409/2

Seat No.	
---------------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-410

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

LAW, ORDER AND CRIME JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Q.1) Discuss Sensationalism and Integrity in Crime and Court Coverage. [15]

OR

Q.1) Explain News Values for Crime Reporting. [15]

Q.2) What care should be taken while reporting Court Cases ? [15]

OR

Q.2) Prepare a brief plan for coverage of a Bomb Blast. [15]

Q.3) Write short notes : (Any Two) [10]

- (a) Crime Show on TV
  - (b) Advocate General
  - (c) Criminal Investigation Department (CID)
  - (d) Consumer Court
-

[4113]-410/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-410

मराठी रूपांतर

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) गुन्हेगार आणि न्यायालयीन कामकाजाच्या वृत्तांकनातील सनसनाटी आणि वस्तुनिष्ठता याचा आढावा घ्या. [15]

किंवा

प्र.1) गुन्हे वार्तांकनाच्या वृत्त मूल्यांविषयी चर्चा करा. [15]

प्र.2) न्यायालयीन खटल्यांचे वार्तांकन करताना कोणती काळजी घ्यायला हवी ? [15]

किंवा

प्र.2) बॉम्बस्फोटाचे वार्तांकन करण्यासाठी कोणती पूर्वतयारी करा ? सविस्तर लिहा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) दूरचित्रवाणीवरील गुन्हेगारीवर आधारित कार्यक्रम

(ब) महाधिवक्ता

(क) गुन्हे अन्वेषण विभाग (सीआयडी)

(ड) ग्राहक न्यायालय

[4113]-410/2

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-411

M.J.M.C. (Semester - IV) Examination - 2012

SPORTS JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 40

Instruction :

Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Do you think that Indian Men's Hockey Team will win a medal in the forthcoming London Olympic ? Explain your viewpoints. **[15]**

OR

Q.1) Trace Hundredth Century of Sachin Tendulkar in the International Cricket. **[15]**

Q.2) State importance of Traditional Indian Sports in the New Sports World. **[15]**

OR

Q.2) Do you think that Indian Media only concentrates on Cricket ? Justify your viewpoints. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

- (a) Mahesh Bhupati
- (b) Shiv Chhatrapati Puraskar
- (c) Saina Nehwal
- (d) Match Fixing in Cricket

[4113]-411/1

Seat No.	
-------------	--

Total No. of Questions : 3]

[Total No. of Printed Pages : 1

[4113]-411

मराठी रूपांतर
क्रीडा पत्रकारिता

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 40

प्र.1) आगामी लंडन ऑलिम्पिकमध्ये भारतीय पुरुष हॉकी संघ पदक जिंकेल, असे तुम्हास वाटते काय ? तुमचे मुद्दे स्पष्ट करा. [15]

किंवा

प्र.1) आंतरराष्ट्रीय क्रिकेटमधील सचिन तेंडूलकरच्या महाशतकाचा मागोवा घ्या. [15]

प्र.2) नवीन क्रीडा जगतात पारंपारिक भारतीय क्रीडा प्रकारांचे महत्त्व विशद करा. [15]

किंवा

प्र.2) भारतीय माध्यमे केवळ क्रिकेटवरच लक्ष केन्द्रित करतात, असे तुम्हास वाटते काय ? तुमच्या मुद्द्यांचे समर्थन करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा : (कोणत्याही दोन) [10]

(अ) महेश भूपती

(ब) शिवछत्रपती पुरस्कार

(क) सायना नेहवाल

(ड) क्रिकेटमध्ये सामना निश्चिती

[4113]-411/2